

Norway
grants

Programme **Kappa**

T A
C R

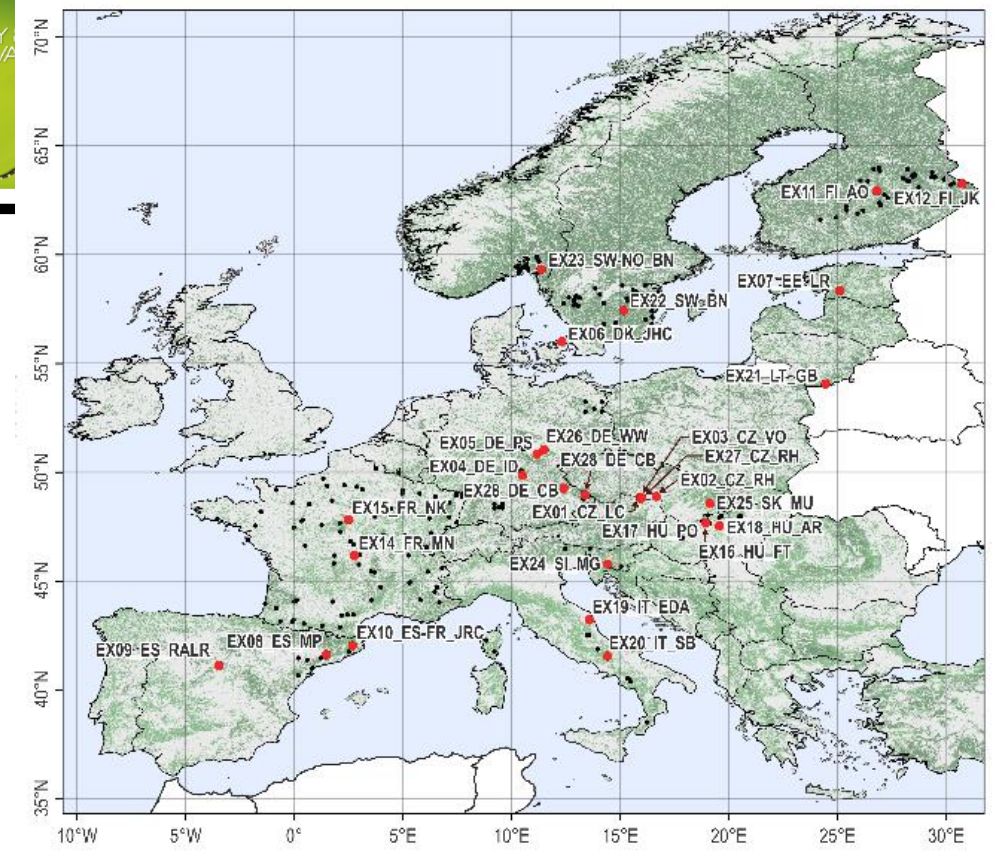
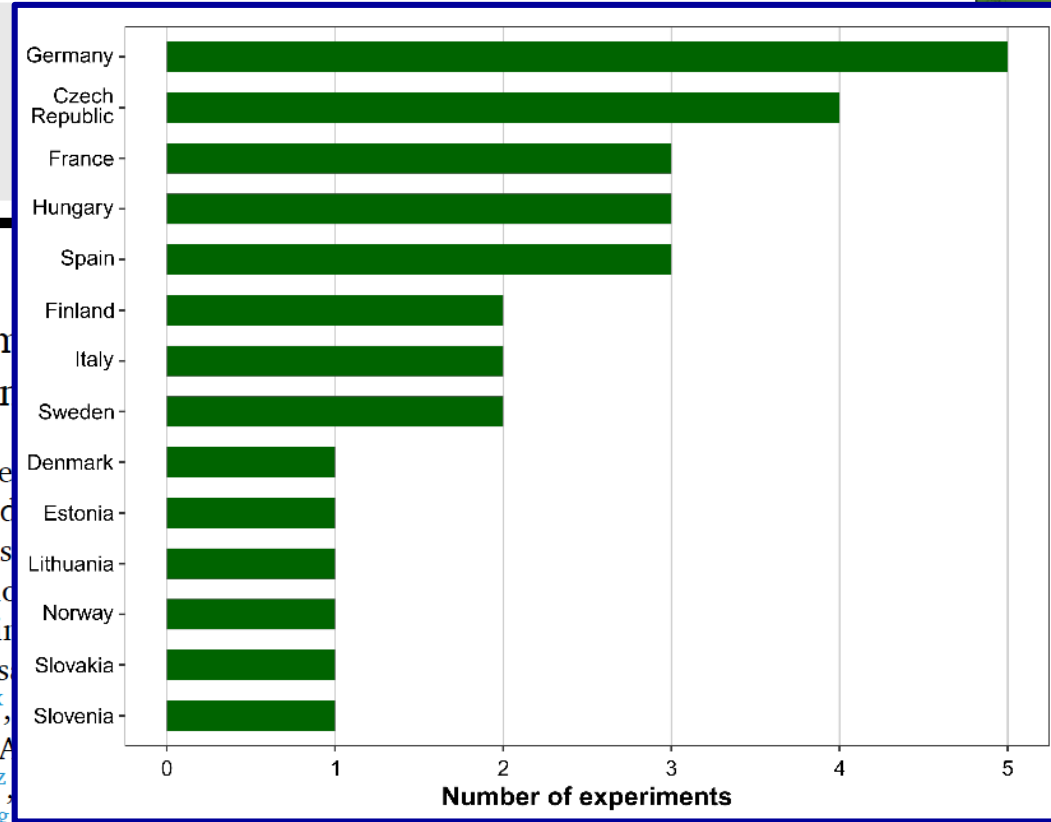
Prosvětlování lesa a biodiverzita: výsledky z evropských experimentů

Pavel Šebek, Flóra Tinya, Péter Ódor, Sabina Burrascano,
Maarten de Groot, Radim Hédl, Jörg Müller, Björn Nordén,
Peter Schall, Mariana Ujházyová, Ondřej Vild... a mnoho dalších

Tinya et al. 2023: Multi-taxa experimenty v evropských lesích

28 experimentů, 14 zemí, 288 lokalit

Global Ecology and Conservation 46 (2023) e02553

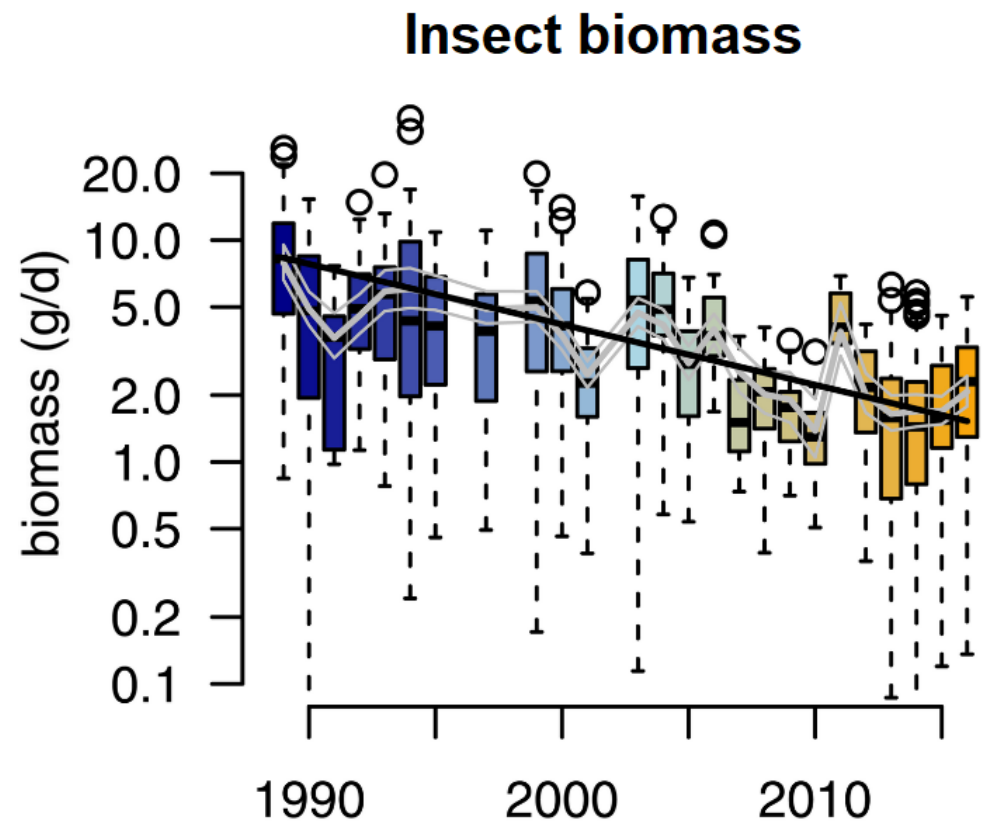

A synthesis of m
biodiversity cor

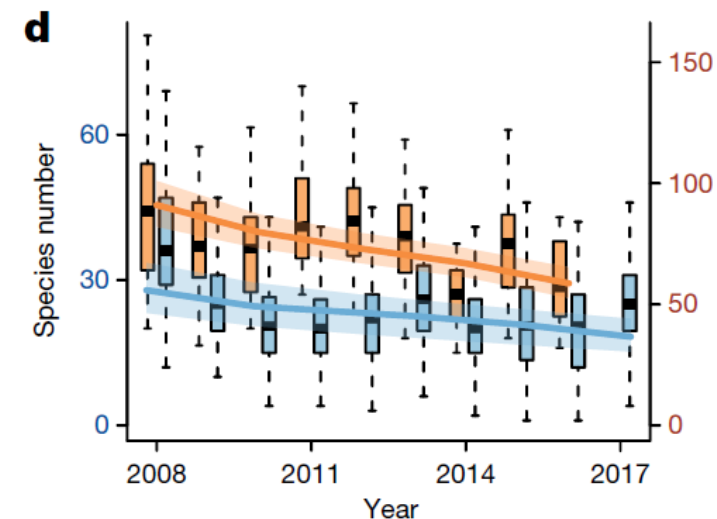
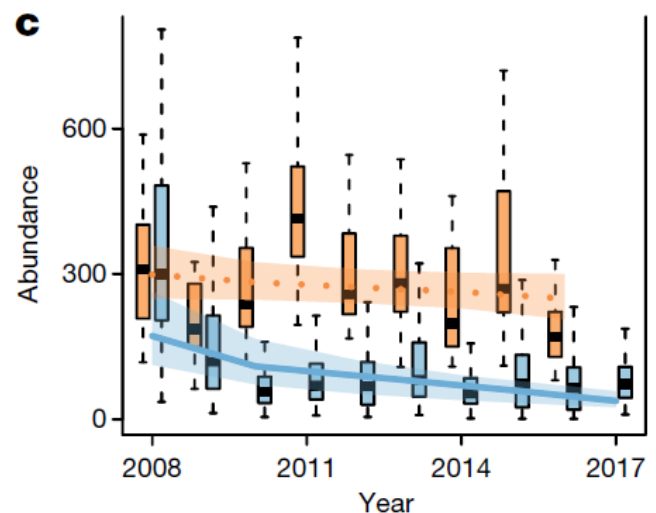
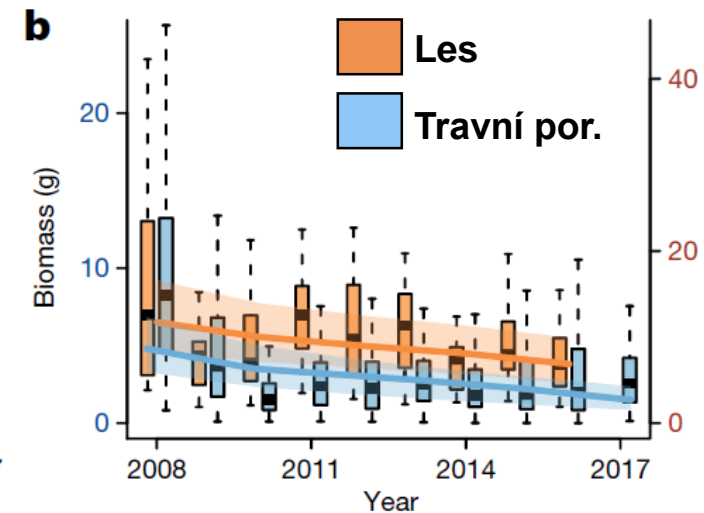
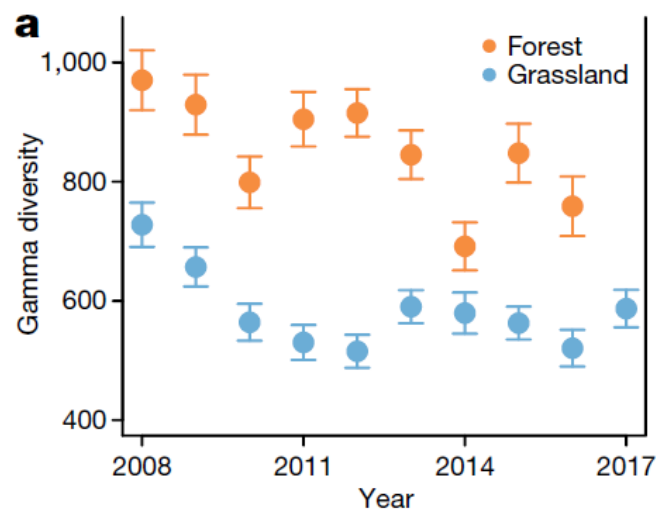
Flóra Tinya^{a,*}, Inke
Bence Kovács^a, And
Gediminas Brazaitis
Markéta Chudomel
Panu Halme^r, Radin
Asko Lõhmus^u, Ros
Giorgio Matteucci^x,
Manuel Nicolas^{ac}, A
Joan Rovira Ciuró^z,
Sebastian Seibold^{ag}, Primož Simoncic^g, Karol Ujnazy^g, Mariana Ujnazyova^g,
Ondřej Vild^l, Lucie Vincenot^{ai}, Wolfgang Weisser^{aj}, Péter Ódor^{a,ak}

Úbytek biodiverzity

Aktuální problém pro ochranu přírody! Týká se i hmyzu.

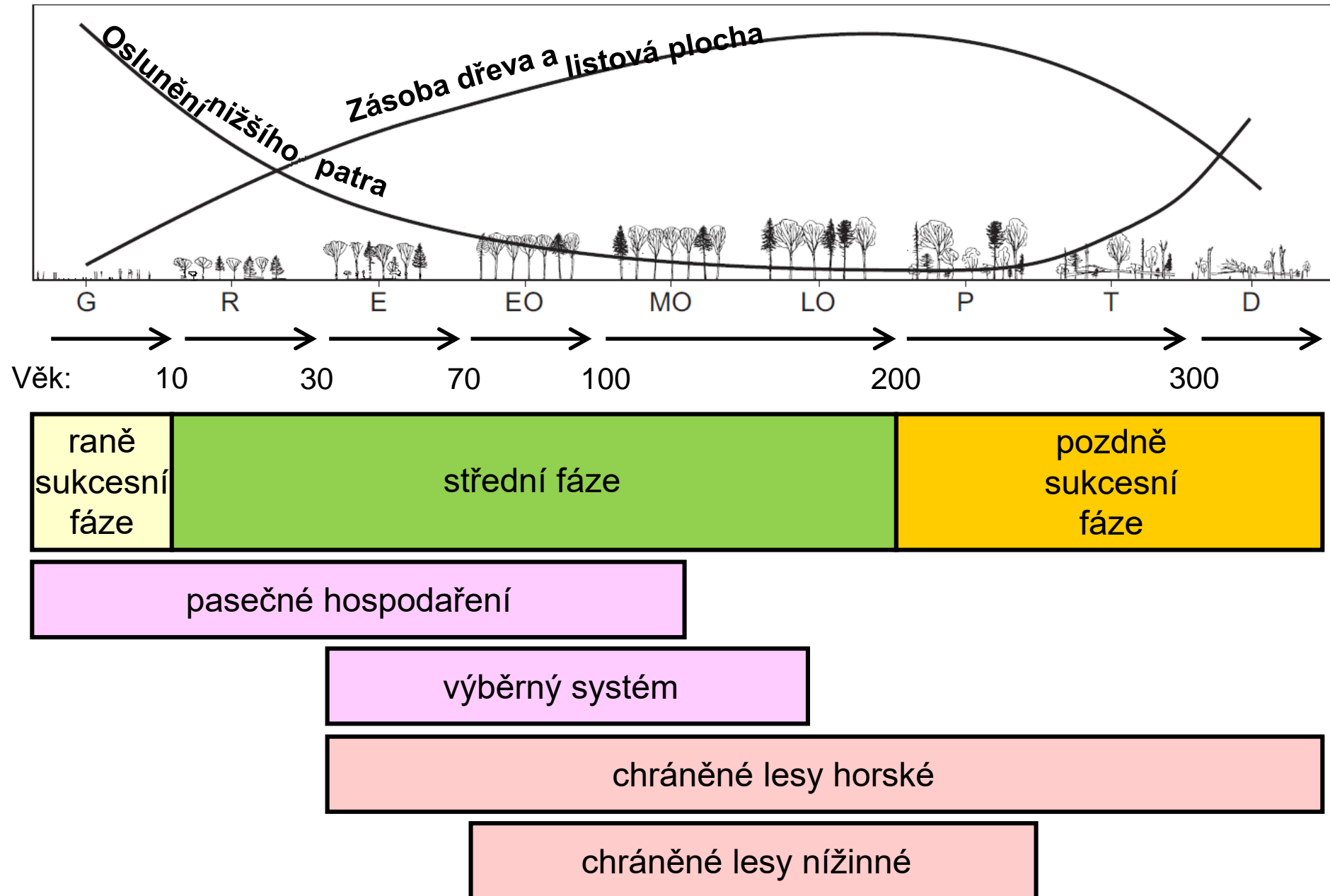
Hallmann et al. 2017

Seibold et al. 2019

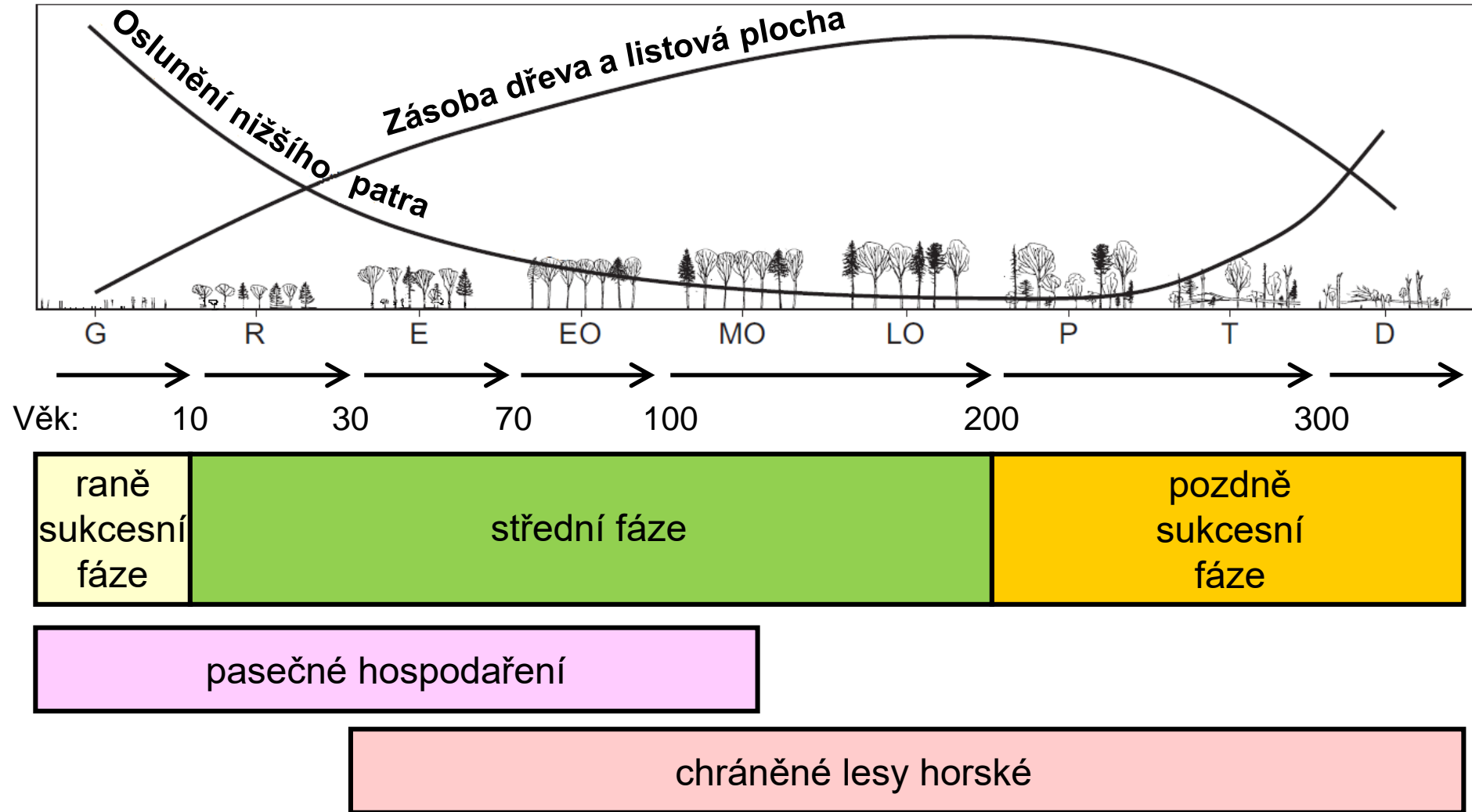
Sukcese lesa

Upraveno podle Hilmers et al. 2019

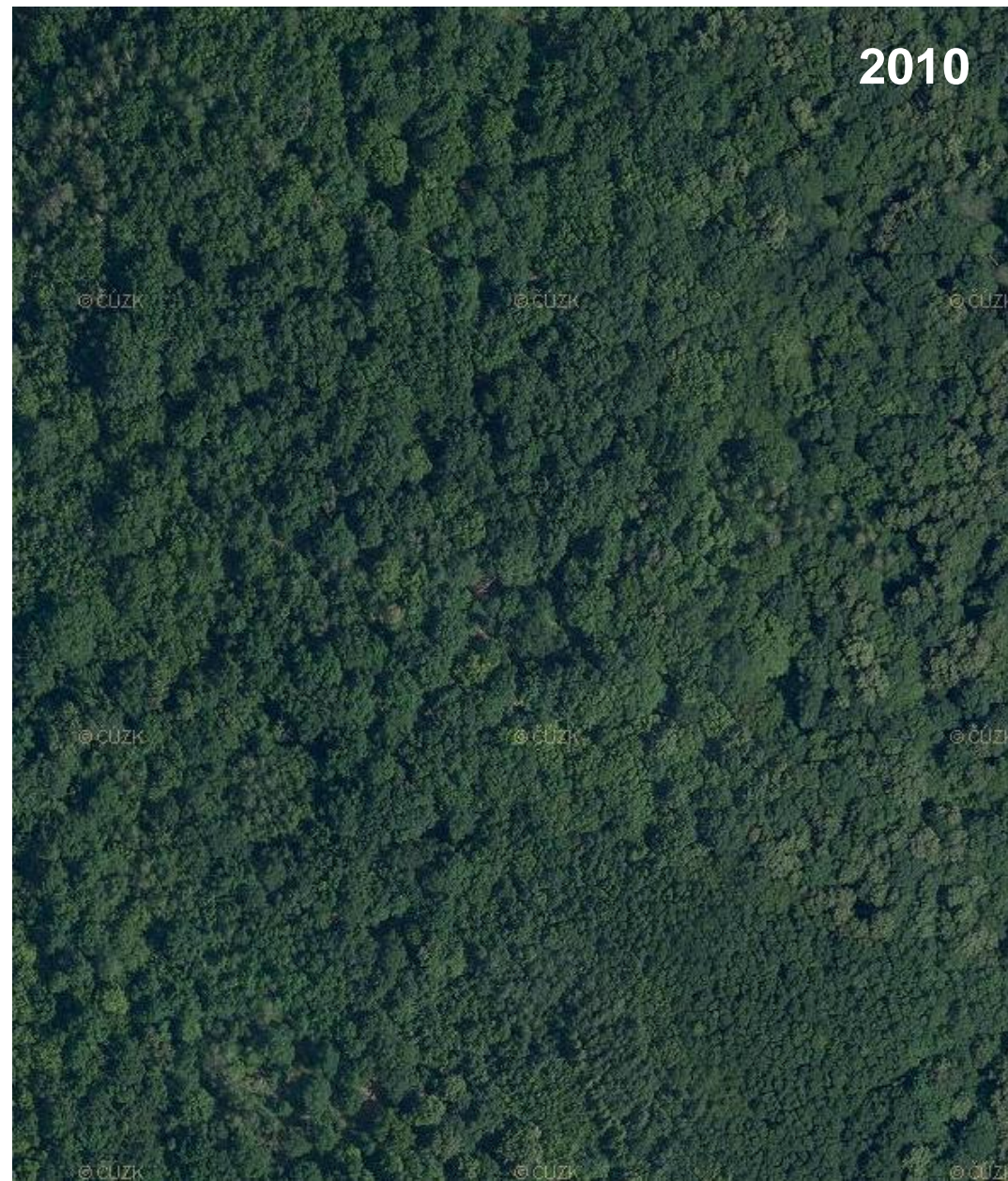
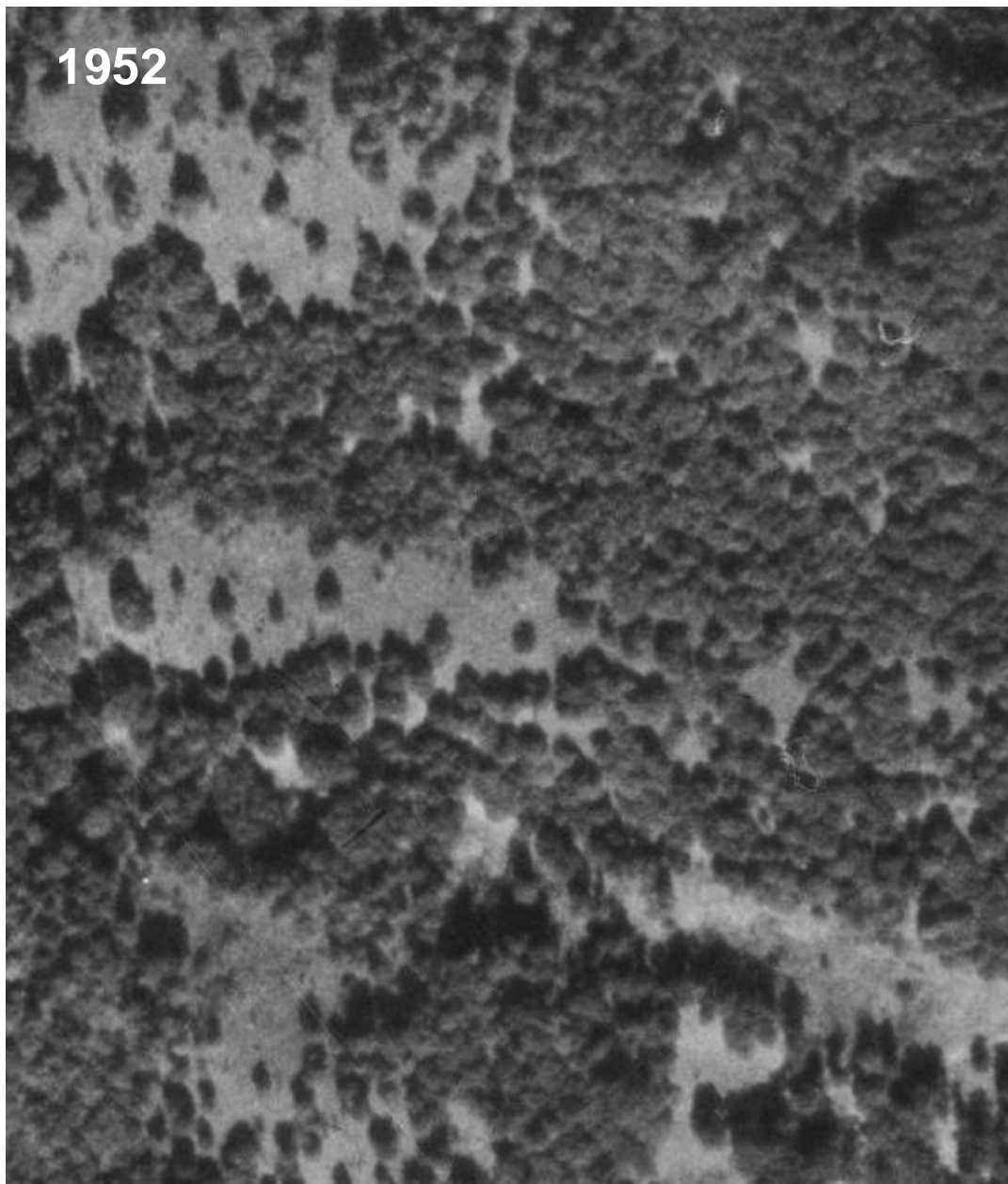
Sukcese lesa

Upraveno podle Hilmers et al. 2019

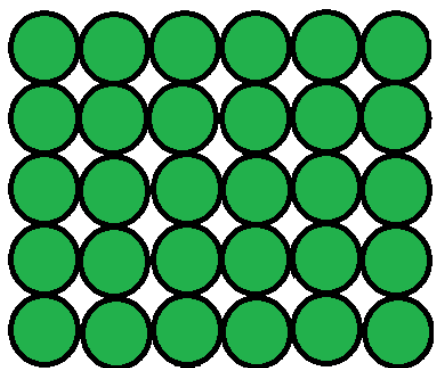
Nárůst zápoje v posledních 100 letech v důsledku změny hospodaření.
Nevyhýbá se chráněným územím.

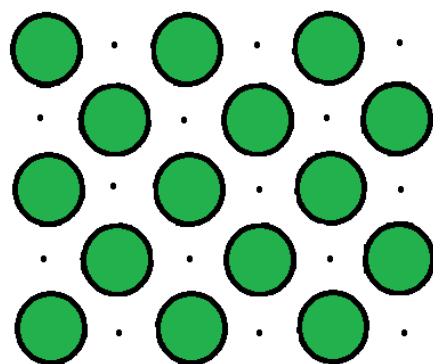

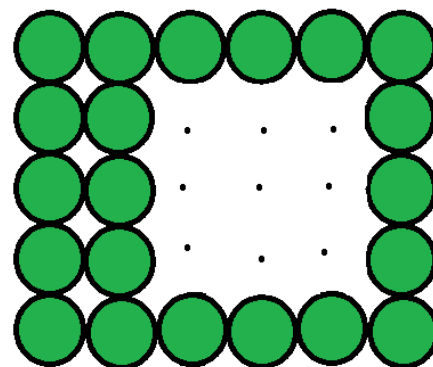
Dva hlavní typy zásahů

Kontrola

Ředění

Tvorba světlin
(gapů)

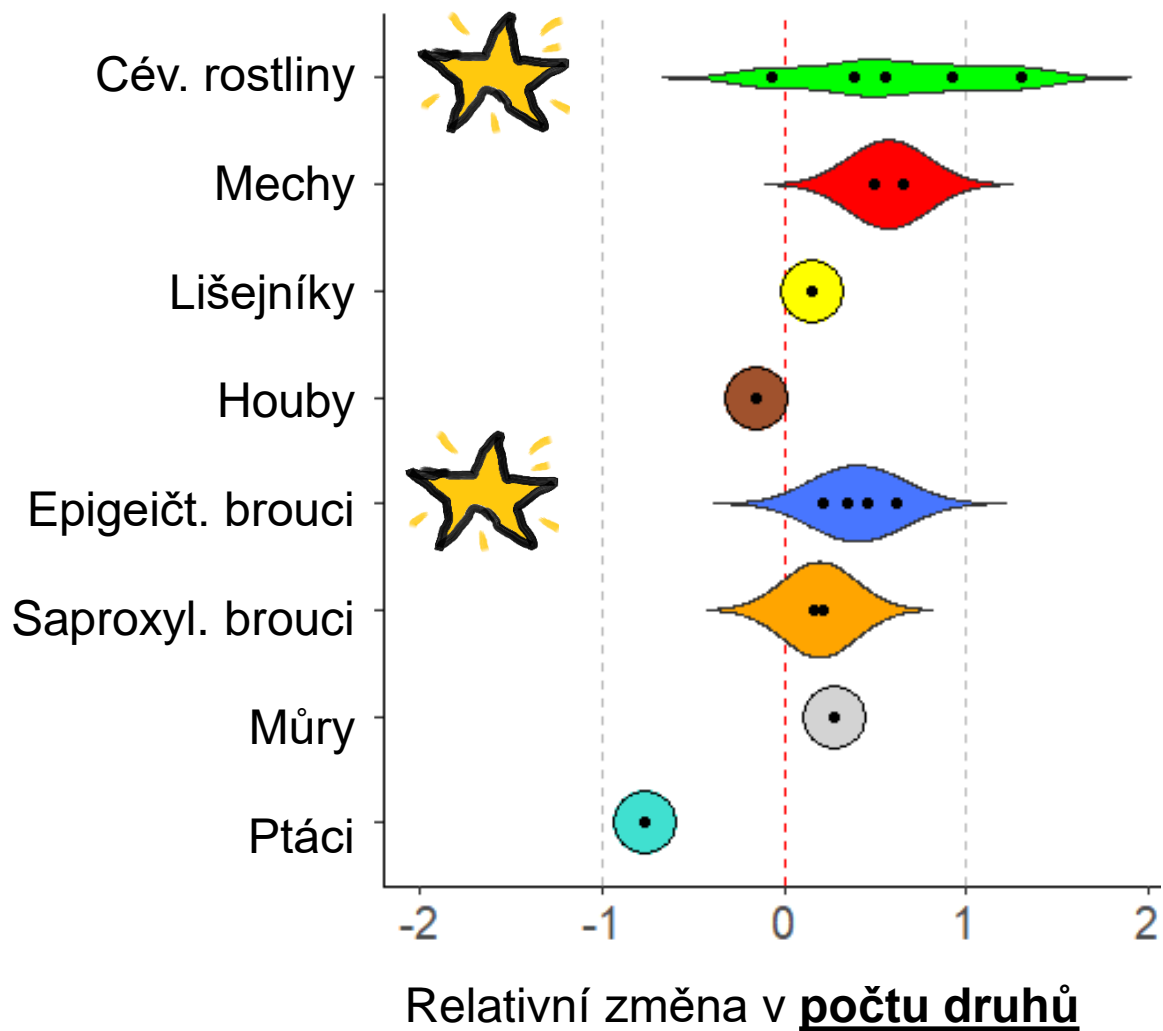
Data o různých taxonomických skupinách z **listnatých** a **smíšených** lesních porostů. Max. **6 let** po zásahu, ale data nejbližší **3. roku** použita z každého experimentu.

Které taxonomické skupiny profitují z cíleného prosvětlování? Které skupiny naopak ne?

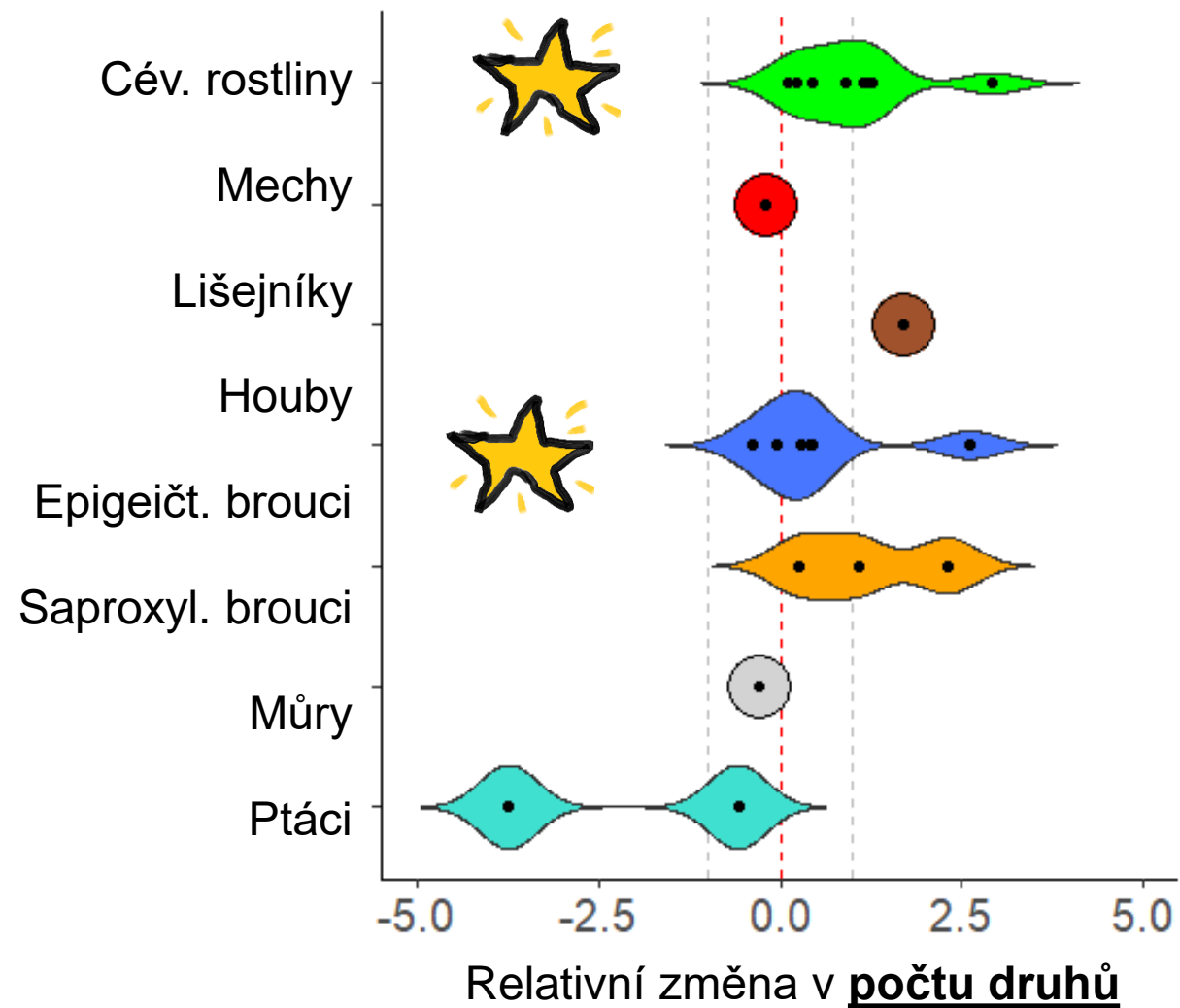
Jaký je vliv intenzity zásahu (stupeň ředění, velikost světliny)?

ŘEDĚNÍ

SVĚTLINY

1 = 100% nárůst v počtu druhů
0.5 = 50% nárůst v počtu druhů

Velikost světliny

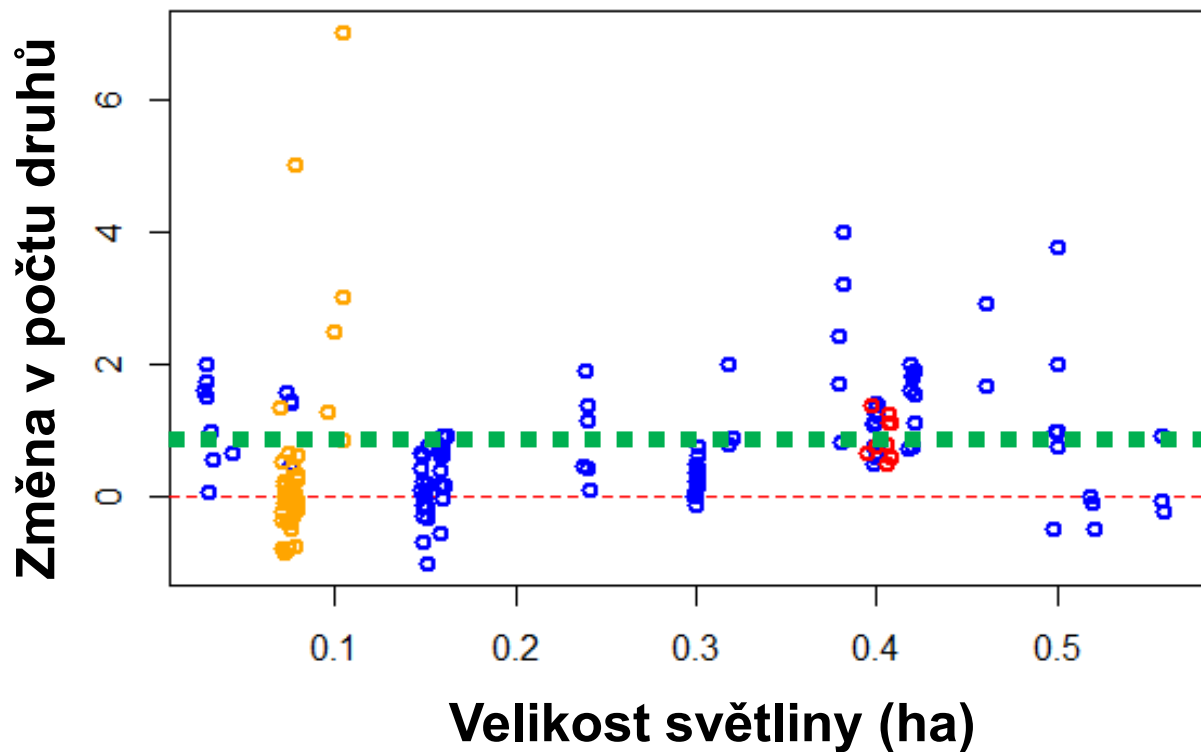

Intenzita ředění

Světlina = 100% ředění
(redukce stromů na 0)

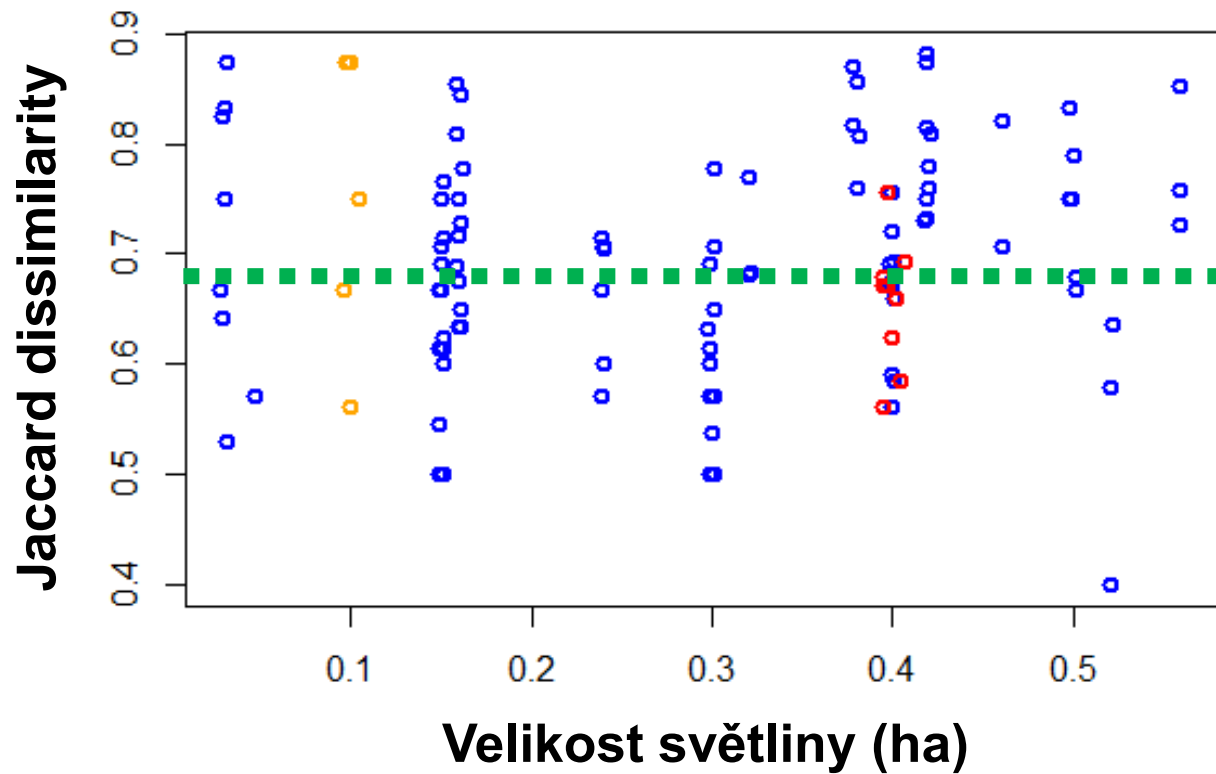
Světliny – Cévnaté rostliny

Velikost nevýznamná
mixed model: $F_{(1,135)}=0.004$, $P=0.94$

Intercept 0.98 ($F_{(1,136)}=10.3$, $P=0.0016$)

Světliny – Cévnaté rostliny

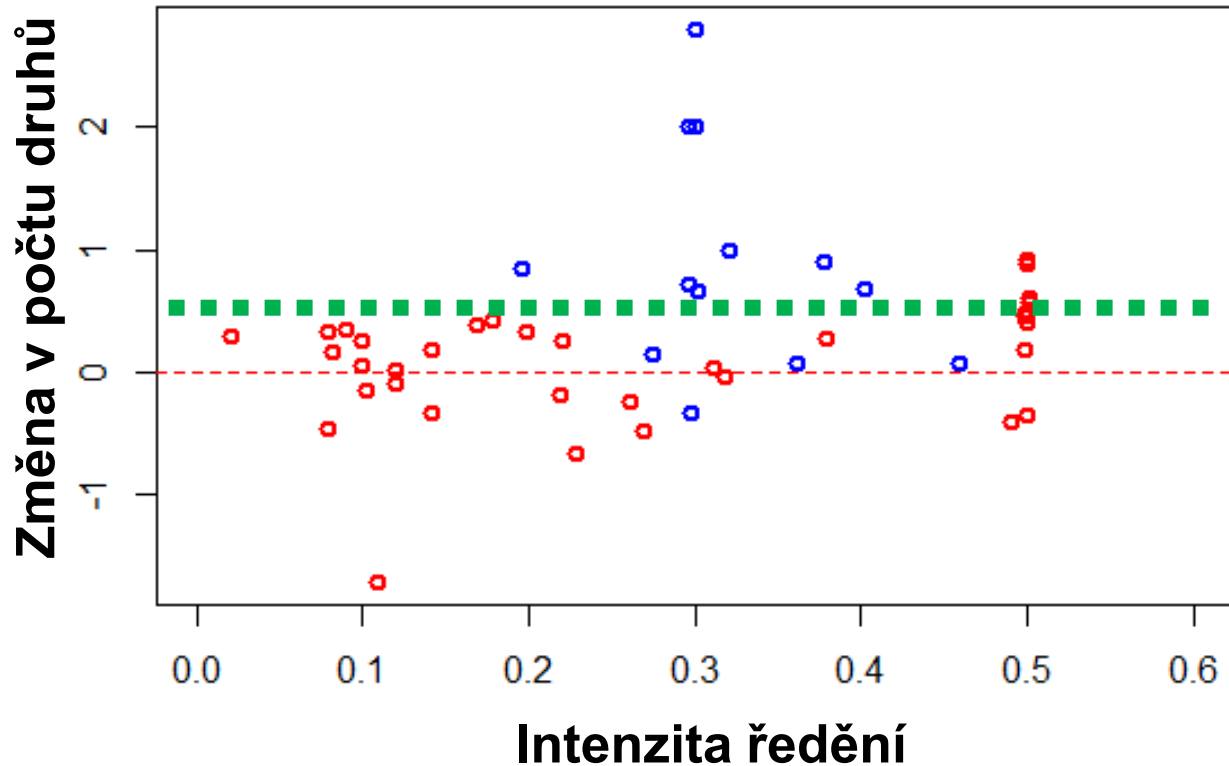

Velikost nevýznamná
mixed model: $F_{(1,96)}=0.12$, $P=0.72$

Intercept 0.69 ($F_{(1,97)}=922$, $P<0.0001$)

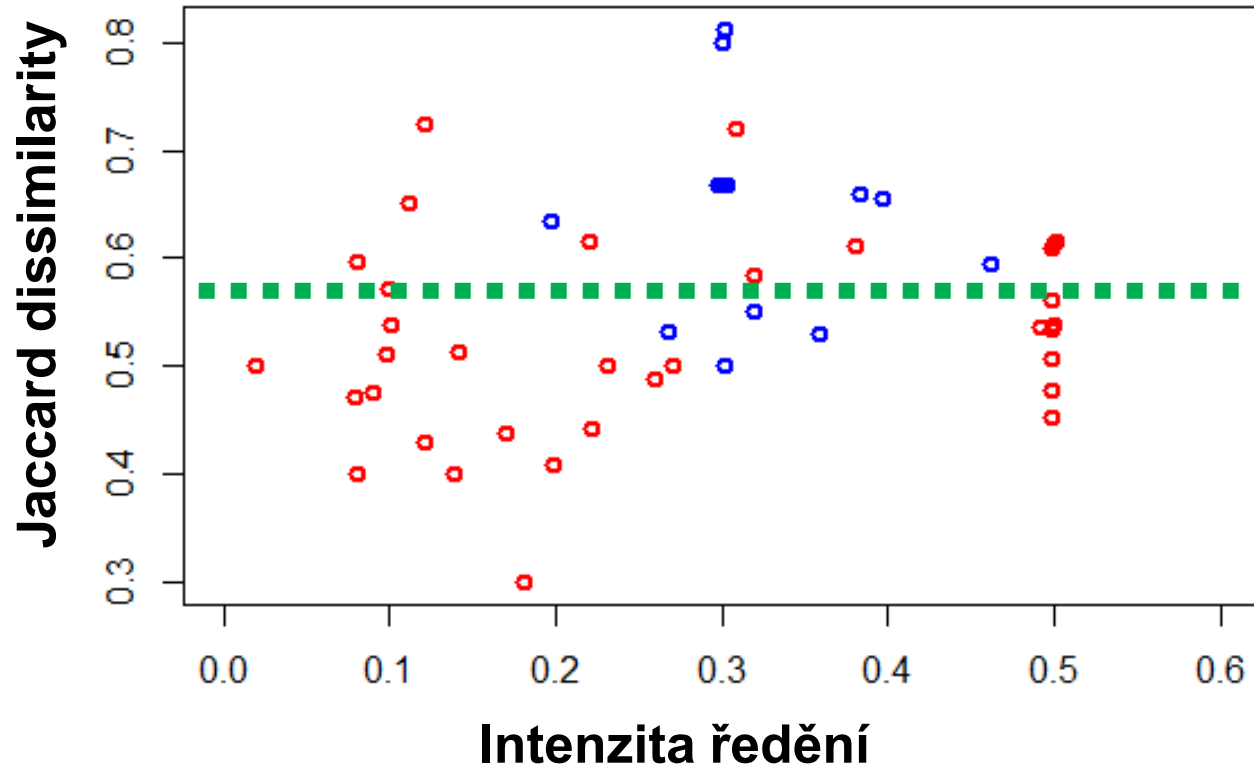
Ředění – Cévnaté rostliny

Intenzita ředění nevýznamná
mixed model: $F_{(1,43)}=0.03$, $P=0.84$

Intercept 0.59 ($F_{(1,44)}=5.9$, $P=0.02$)

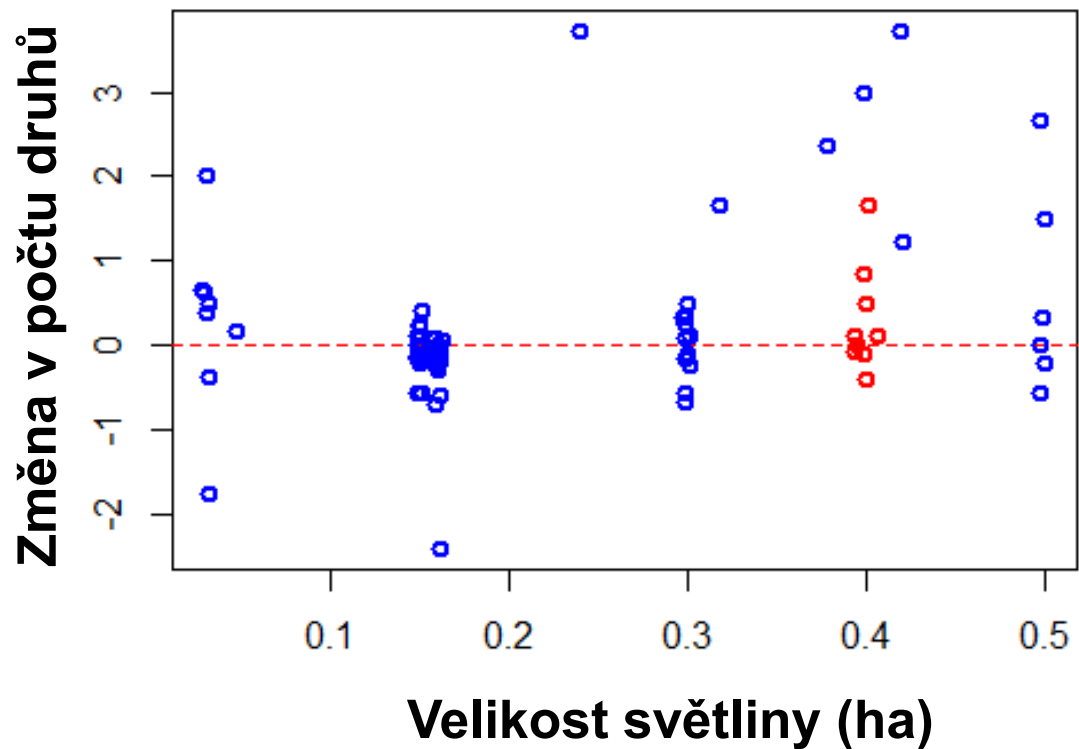
Ředění – Cévnaté rostliny

Intenzita ředění nevýznamná
mixed model: $F_{(1,43)}=2.6$, $P=0.11$

Intercept 0.58 ($F_{(1,44)}=351$, $P<0.0001$)

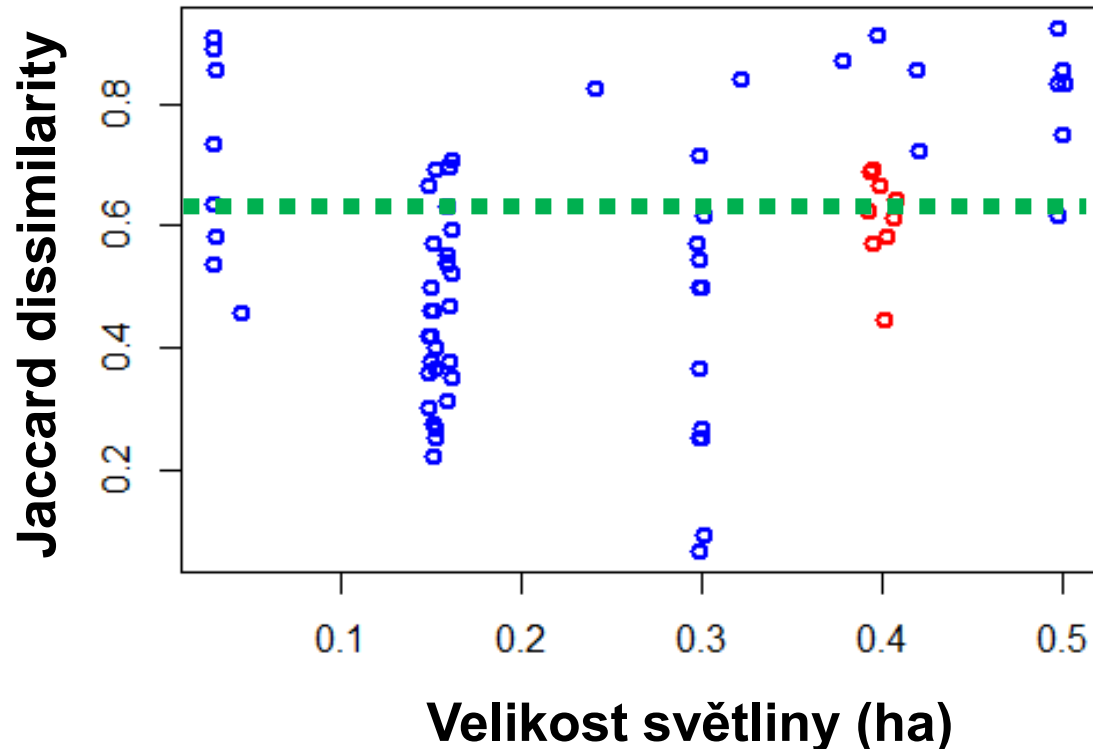
Světliny – Epigeičtí brouci

Gap size not significant
mixed model: $F_{(1,64)}=0.85$, $P=0.36$

Intercept not significant 0.54 ($F_{(1,65)}=1.6$, $P=0.22$)

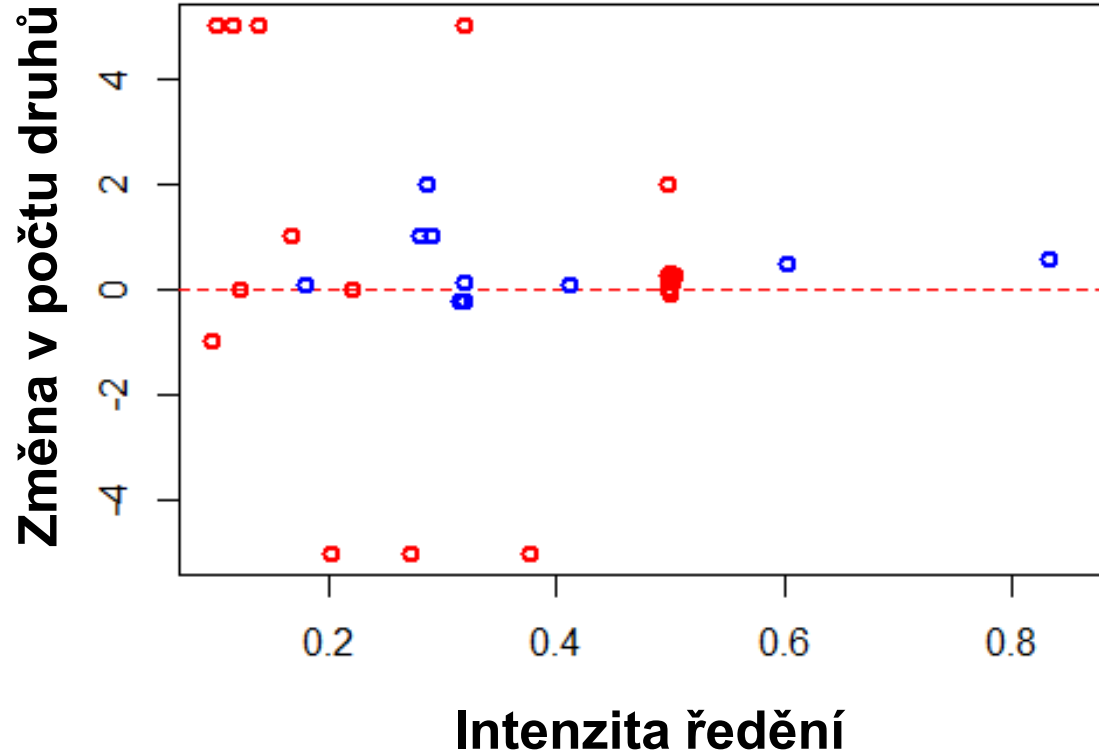
Světliny – Epigeičtí brouci

Gap size not significant
mixed model: $F_{(1,64)}=0.25$, $P=0.61$

Intercept 0.61 ($F_{(1,65)}=79$, $P<0.0001$)

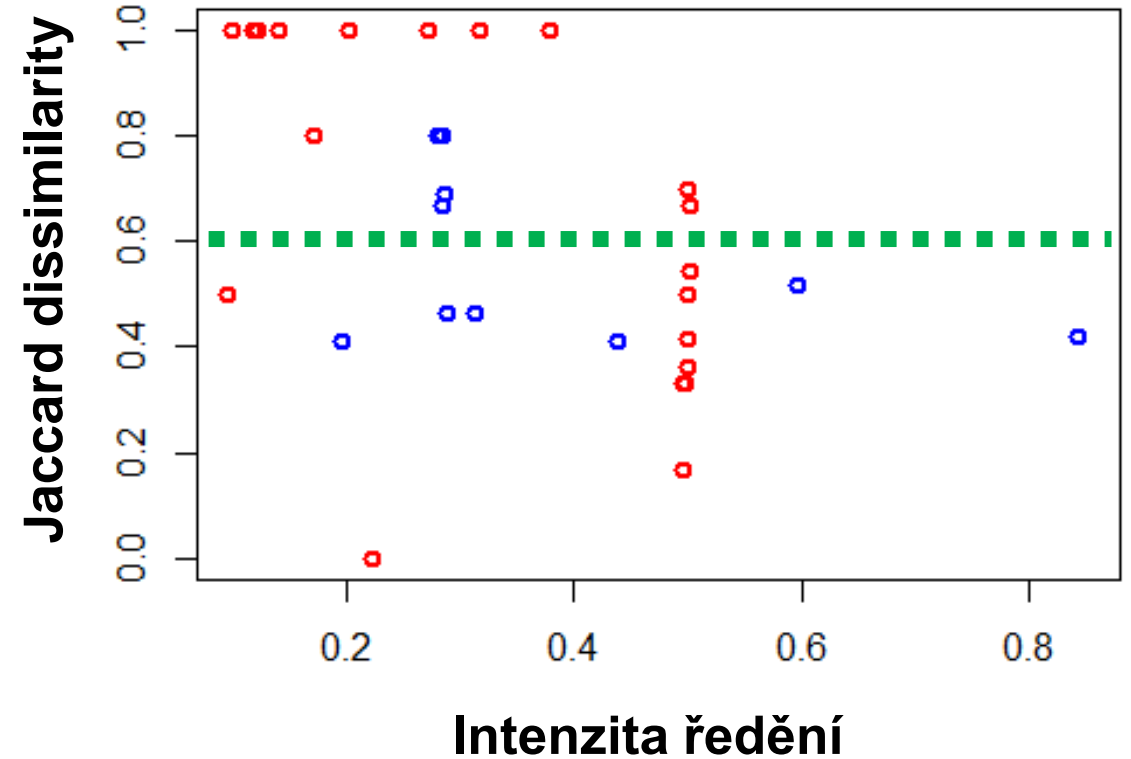
Ředění – Epigeičtí brouci

Thinning intensity not significant
mixed model: $F_{(1,25)}=0.58$, $P=0.45$

Intercept not significant 0.59 ($F_{(1,26)}=0.9$, $P=0.35$)

Ředění – Epigeičtí brouci

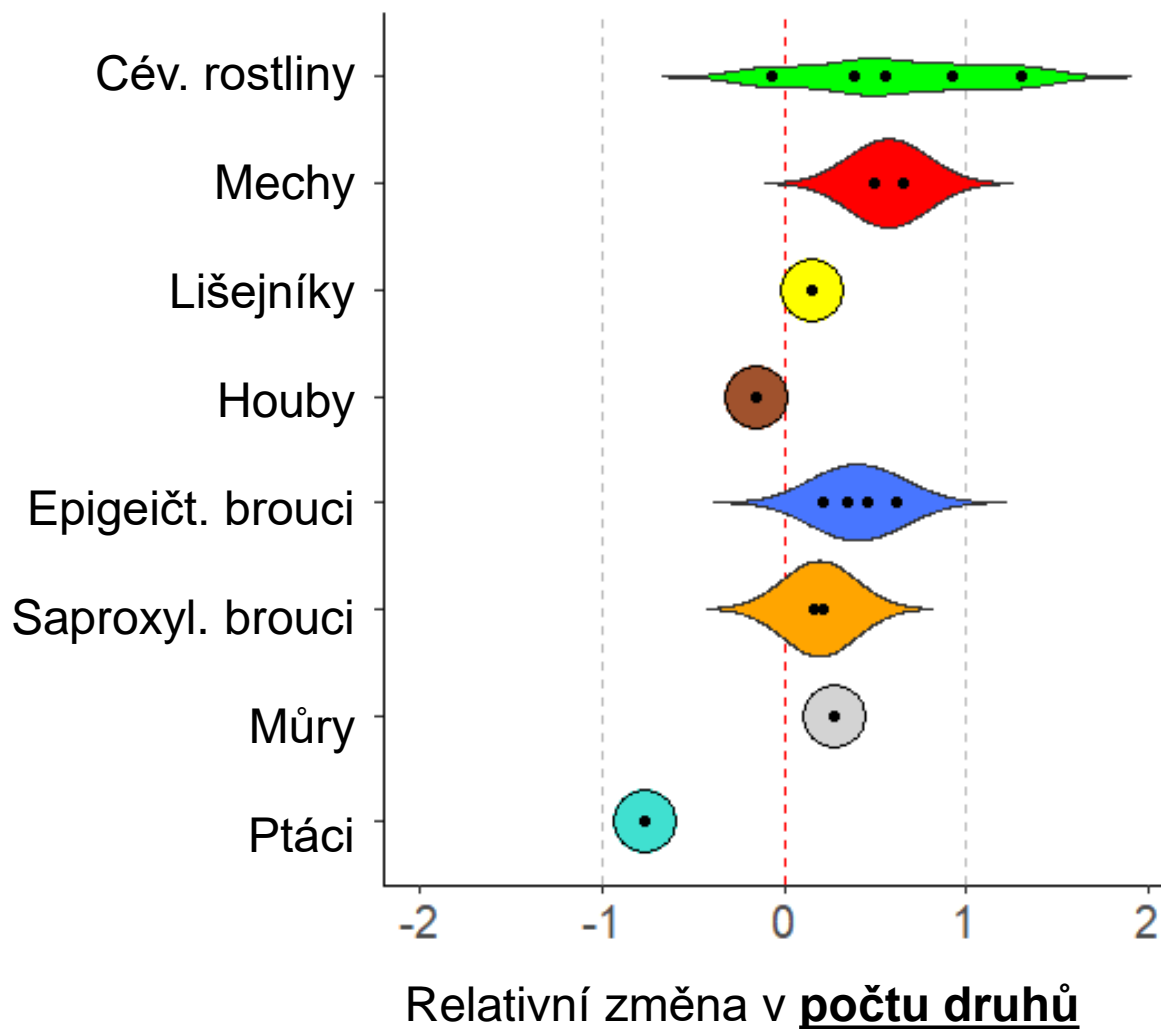

Thinning intensity not significant
mixed model: $F_{(1,25)}=1.2$, $P=0.28$

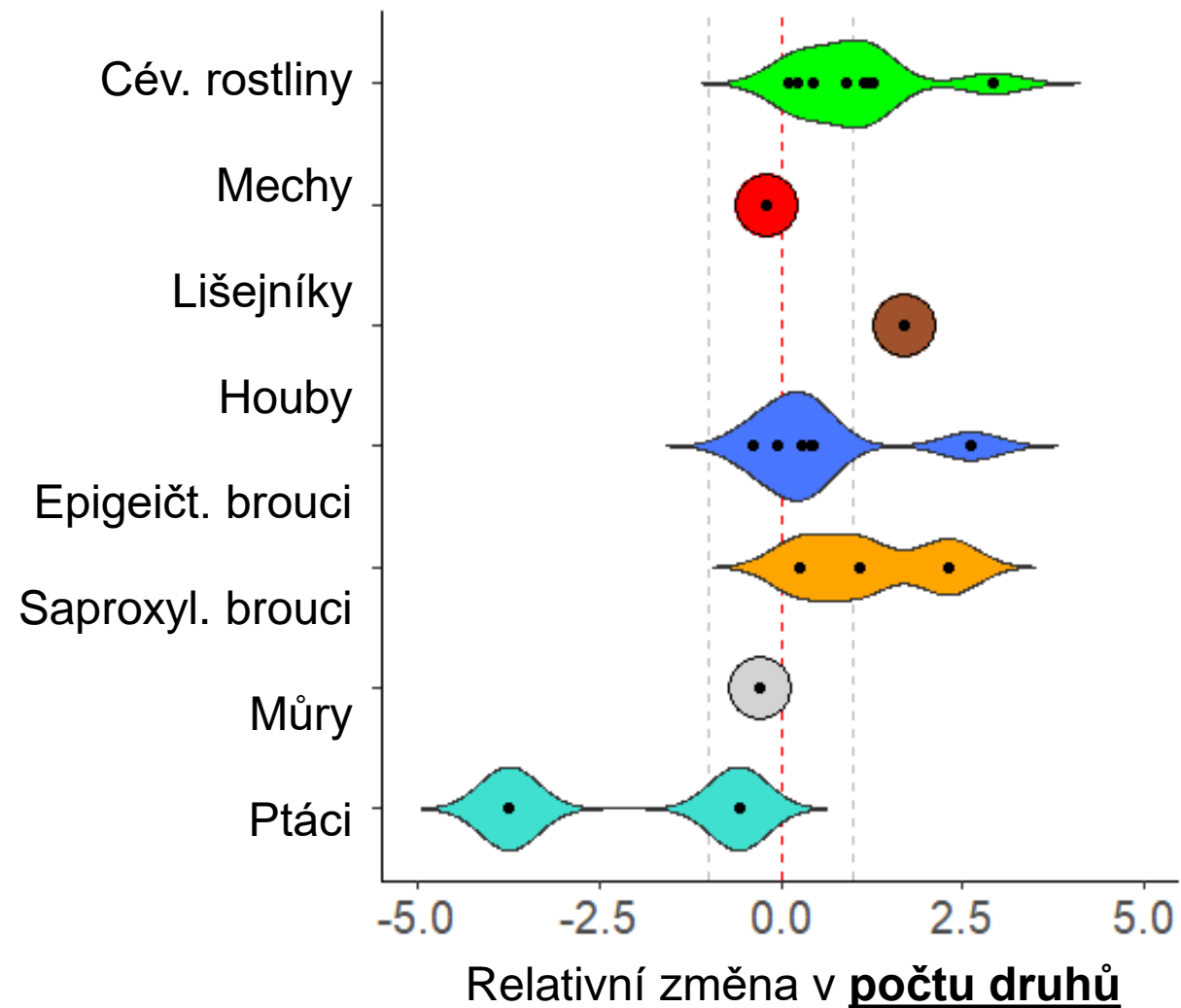
Intercept 0.6 ($F_{(1,26)}=79$, $P<0.0001$)

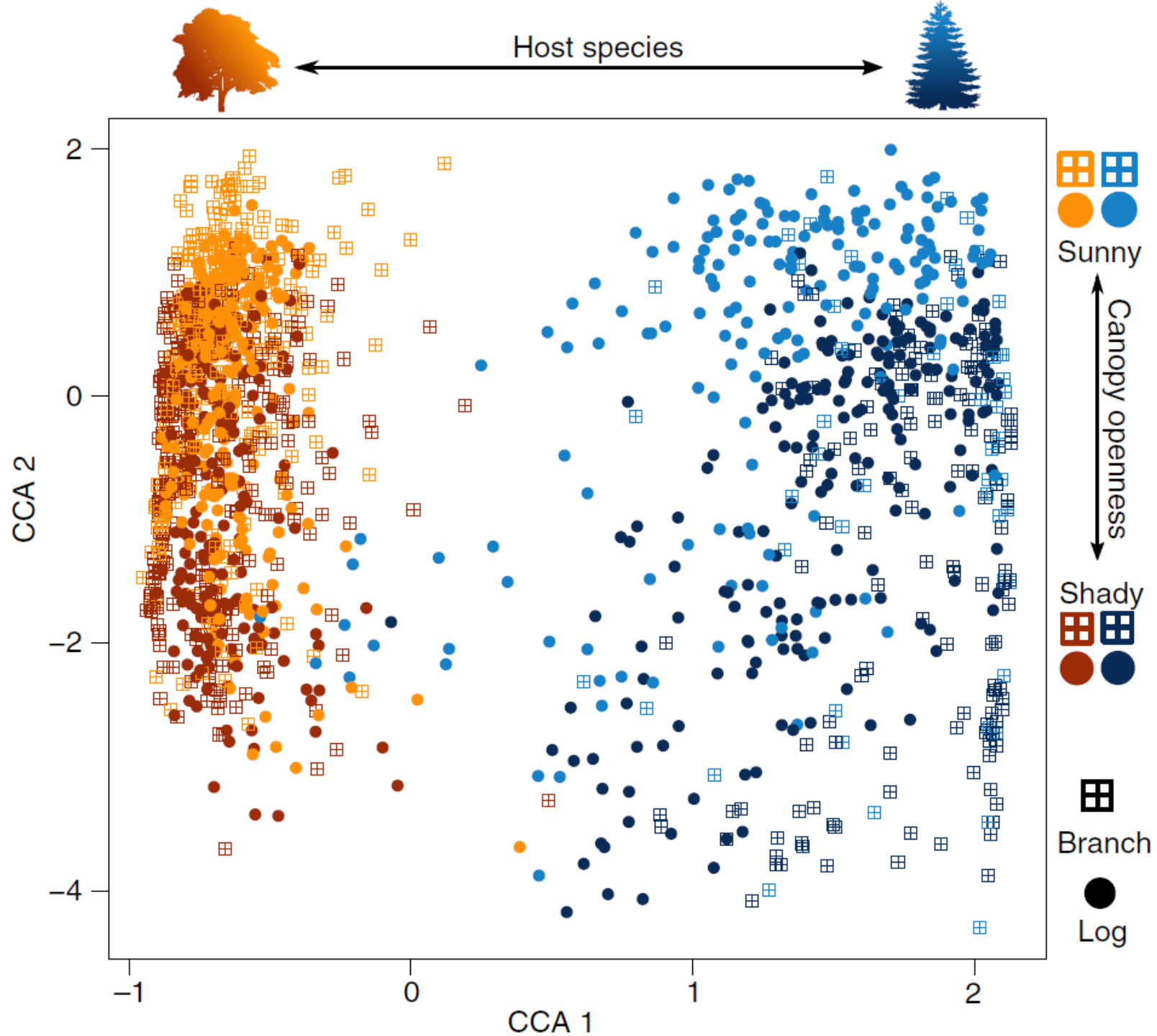

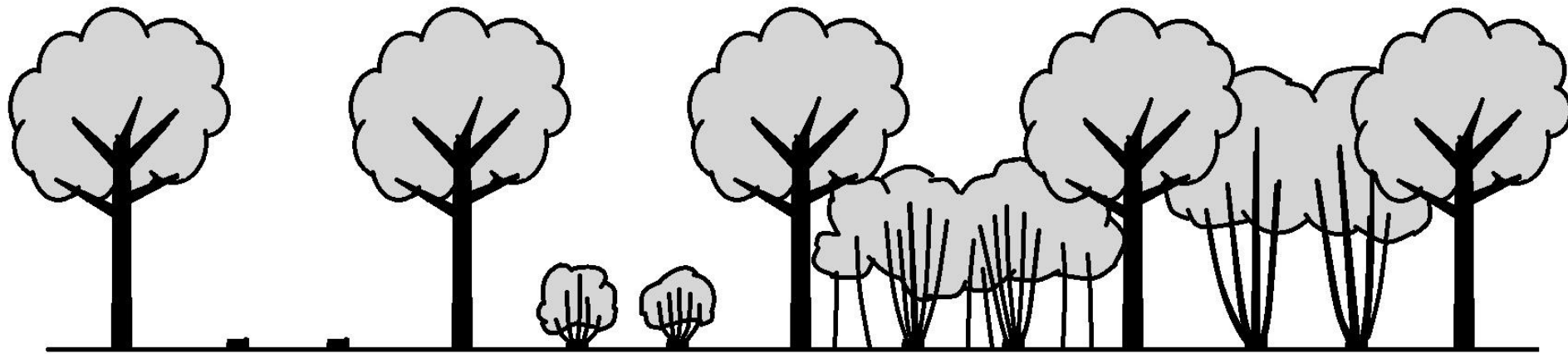
ŘEDĚNÍ

SVĚTLINY

1. Freshly cut

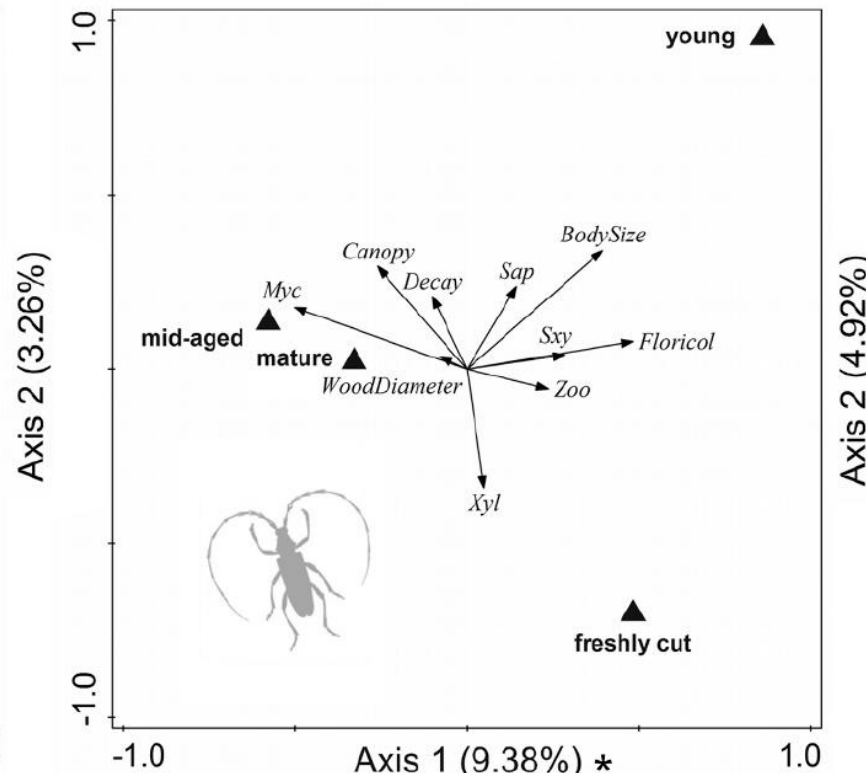
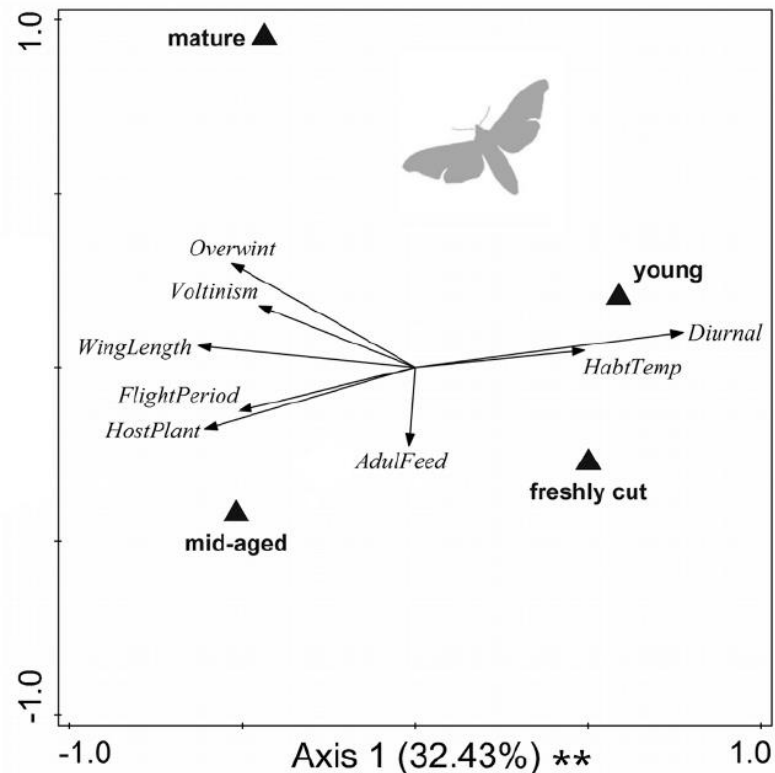
2. Young

3. Mid-aged

4. Mature

cyklus 40 let

Cyklus výmladkového lesa nabízí existenci otevřených stanovišť společně se stinnými fázemi

→ nabídka pro organismy s různými nároky

The Application of traditional knowledge to halt biodiversity loss in woodlands benefits from a € 1.05 Mil. grant from Norway and Technology Agency of the Czech Republic.

Díky kolegům, kteří poskytli data z experimentů:

Flóra Tinya, Péter Ódor, Rafael Achury, Réka Aszalós, Sabina Burrascano, Markéta Chudomelová, Jiří Doležal, Zoltán Elek, Oskar Gren, Maarten de Groot, Radim Hédl, Jacob Heilmann-Clausen, Judith Hinderling, Lado Kutnar, Ondřej Košulič, Vojtěch Lanta, Jörg Müller, Björn Nordén, Peter Schall, Pan Širka, Michael Staab, Mariana Ujházyová, Wolfgang Weisser, Ondřej Vild

The study was supported by the COST Action BOTTOMS-UP (CA 18207), and the National Research, Development and Innovation Fund of Hungary (PD 134302), FT was supported by the János Bolyai Research Scholarship of the Hungarian Academy of Sciences

